

Terugkoppeling Algemeen Organisatorische moties Congres 106 en 107

Terugkoppeling Actuele Politieke Moties Congres 106 en 107

Terugkoppeling Politieke Moties Congres 106 en 107

In dit document staan de moties beschreven die zijn aangenomen op congressen 106 en 107. Onderaan elke motie wordt een terugkoppeling gegeven om de stand van zaken wat betreft uitvoering toe te lichten.

AOM 106.01 Algemeen Organisatorische Motie

Titel motie: Ontsluit de partijgeschiedenis!

Indiener: AAV Utrecht

Woordvoerder: Tom Kunzler

Het D66 congres op zaterdag 18 november 2017 bijeen te Leeuwarden,

constaterende dat:

- D66 staat voor goede archivering, ontsluiting en open data van overheidsarchieven en erfgoed;
- slechts een deel van het archief van D66 te vinden is in het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen (DNPP) te Groningen;
- dit archief grotendeels niet digitaal en als open data beschikbaar is;
- daardoor onze partijgeschiedenis nu niet goed beschikbaar is voor onderzoekers of D66'ers;

overwegende dat:

- D66 een bloeiende politieke partij is met een rijk verleden op alle bestuurslagen;
- er geen beleid is voor archiefvorming van regionale en lokale D66 afdelingen;
- door de overgang van papier naar digitaal er geen beleid is voor het bewaren van digitale stukken zoals partijprogramma's, notulen of foto's in een E-Depot;
- er kans bestaat dat een groot deel van de partijgeschiedenis van de recente jaren permanent zal verdwijnen, met name op afdelingsniveau;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- te onderzoeken hoe de digitale beschikbaarstelling van bestaande D66 archieven bevorderd kan worden, idealiter als open data;
- beleid op te stellen voor het archiveren van de recente en toekomstige digitale stroom van D66 op alle bestuurslagen;
- voor bovenstaande zaken ook structureel budget en mankracht op het Landelijk Bureau vrij te maken;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Landelijk Bestuur:

1. Het landelijk partijarchief van D66 is gedeponereerd bij het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen (DNPP) in Groningen. Dit archief is niet digitaal beschikbaar. Landelijke D66-publicaties (zoals de websites, affiches, verkiezingsprogramma's) zijn wel grotendeels digitaal beschikbaar (via de DNPP-website; dit materiaal behoort tot haar eigen collecties). Een medewerker van het Landelijk Bureau is – mede n.a.v. deze motie – bezig met het digitaal ontsluiten van *een deel* van het partijarchief, i.s.m. met het DNPP. Dit betreft het congresmateriaal van 1966 t/m heden (congresboeken; moties & resoluties en amendementen hierop; congresverslagen). Documenten worden daarvoor ingescand en geupload in de repository van het DNPP. Daarmee zal dit materiaal voor iedereen digitaal beschikbaar en doorzoekbaar worden. Dit project zal naar schatting voorjaar 2019 gereed zijn. NB.: In 2016 is er (ihkv van het Jubileumcongres) al een begin gemaakt met ontsluiting van de congresgeschiedenis op: archief.d66.nl.

1+2. Indiener stelt vast dat er “geen beleid is voor archiefvorming van regionale en lokale D66-afdelingen”, en dat er “geen beleid is voor het bewaren van digitale stukken (...) in een E-Depot”.

Welke informatie (m.b.t. alle bestuurslagen) zou landelijk gearchiveerd kunnen en moeten worden? En welke opslag zou hiervoor geschikt kunnen zijn (met het oog op permanente archivering én digitale beschikbaarstelling)? Een beperkte (en dus beheersbare) materiaalselectie zou hierbij de voorkeur hebben. Een eerste suggestie is om alle nieuwsbrieven te archiveren: historisch gezien waardevolle publicaties; zij geven een goed beeld van wat er zowel politiek als organisatorisch (binnen een afdeling) speelt in een bepaalde periode. Welke informatie nog meer centraal (landelijk) gearchiveerd zou kunnen of moeten worden – en hoe en waar – moet worden onderzocht en vastgesteld. (NB.: Dit kan niet bij het DNPP; zij neemt geen lokale partijpublicaties op).

Daarnaast zou het landelijk bureau een handleiding kunnen opstellen voor afdelingen met adviezen over hoe zij overig materiaal veilig, duurzaam en overzichtelijk kunnen bewaren. Denk aan: notulen, verslagen en foto's. Dit kan op diverse manieren, maar een landelijk gefaciliteerd e-depot zou hierbij (ook) de voorkeur hebben. Navraag bij de projectleider digitalisering op het landelijk bureau leert dat digitale opslag voor afdelingsbestuurders beperkt mogelijk wordt in het nieuwe MijnD66.nl, maar dat dit platform niet geschikt is voor archivering op lange termijn. Om tot oplossingsmogelijkheden te kunnen komen, moet worden onderzocht en vastgesteld wat de vereisten zijn voor een dergelijk e-depot.

3. Het Landelijk Bureau heeft sinds 2017 twee uur per week beschikbaar m.b.t. punt 1 (toezicht organiseren op, en digitaal ontsluiten van het landelijk partijarchief bij het DNPP). Daarnaast is eenmalig een bedrag van ca tweeduizend euro beschikbaar gesteld voor onkosten voor punt 1 (scankosten DNPP; reiskosten medewerker naar Groningen etc.). Structureel budget voor extra en permanente digitale opslag (eerdergenoemd e-depot bij punt 2) is een mogelijk discussiepunt.

AOM 106.02

Titel motie: **Raadsledenscan**

Indiener: AAV Eindhoven

Woordvoerder: Jorien Michielsen

Het D66 congres op zaterdag 18 november 2017 bijeen te Leeuwarden,

constaterende dat:

- De raadsledenscan kandidaten test op HBO-denkniveau;
- Dit denkniveau wordt getest middels verhaaltjessommen, redeneren met taal (thee staat tot mok als bloemen staat tot ...) en het aanvullen van een logische reeks figuren;
- Andere vaardigheden, zoals tekstverklaren of spreekvaardigheid, niet worden getest;
- De raadsledenscan ook de persoonlijkheid van raadsleden test;
- Uit een steekproef bij een aantal kandidaten blijkt dat de scan zeer tegenstrijdige uitkomsten geeft over de persoonlijkheid van een kandidaat;
- Uit dezelfde steekproef blijkt dat er ook tegenstrijdigheden zijn met andere persoonlijkheidstesten die de kandidaten eerder hebben afgelegd;
- De raadsledenscan 50 euro kost;
- De raadsledenscan in sommige afdelingen, waaronder Amsterdam en Rotterdam, verplicht wordt gesteld;
- In de afdelingen waar deze raadsledenscan niet verplicht wordt gesteld, dit toch niet door alle kandidaten als vrijblijvend wordt ervaren;

overwegende dat:

- D66 diversiteit hoog in het vaandel heeft staan;
- Verschillende opleidingsniveaus óók een vorm is van diversiteit;
- Het gemiddelde opleidingsniveau in Nederland MBO is;
- Het voor een raadslid belangrijker is goed teksten te kunnen verklaren dan logische reeksen figuren af te maken;
- Er ook lijstadviescommissies zijn die de test onbetrouwbaar achten en daarom terzijde leggen;
- De test in dat geval zijn doel voorbij schiet;
- 50 euro veel geld is voor een computergegenereerd resultaat;

- D66 als verkiezingslogan “Kansen voor iedereen” heeft;
- Kandidaten die weinig te besteden hebben een drempel ervaren om zich kandidaat te stellen;
- Kansen voor deze kandidaten daardoor lager zijn;

Roept het Landelijk Bestuur op:

- de raadsledenscan grondig te evalueren en vervolgens aan te passen dan wel af te schaffen. Mocht een raadsledenscan wenselijk blijken, dan moet deze gratis worden aangeboden.

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Landelijk Bestuur:

De online scans zijn primair een zelfselectie instrument en hebben tot doel om leden te ondersteunen bij hun keuze om zich wel of niet te kandideren. Het is dan ook nadrukkelijk geen beoordelingsinstrument, er staat ook geen oordeel in de rapportage. De rapportage gaat alleen naar de deelnemer. Het is aan de deelnemer zelf of hij/zij de inhoud wil delen met anderen en op welke manier.

Om de genoemde zorgen weg te nemen heeft het Landelijk Bestuur de communicatie rondom de scans reeds aangepast en aangescherpt. Daarnaast zijn de punten uit de motie verwerkt in de toelichting van de scans. Om verkeerd gebruik te voorkomen adviseert zij afdelingen en regio's om de scans niet standaard in het proces rondom het Lijstadvies op te nemen, maar alleen op initiatief van de kandidaat te gebruiken. Daarnaast adviseert zij bij gebruik van de rapportage deze vooraf niet ter inzage aan de lijstadviescommissie te geven, maar alleen door de kandidaat naar het gesprek te laten meenemen of de inhoud ervan door de kandidaat te laten verwoorden. Het verzenden van een dergelijk persoonlijk document via mail is ook niet in lijn met onze privacy regels. Na de PS2019, waarbij we de nieuwe procedure zullen toepassen, zullen we de aanpassingen en het gebruik van de scans opnieuw evalueren.

AOM 107.03 Algemeen Organisatorische Motie

Titel motie: **D66 landelijk congres in Brussel**

Indiener: Thema-afdeling Europa en AAV België & Luxemburg

Woordvoerder: Fons van der Ham / Sietse Wijnsma

Het D66 congres op zaterdag 3 maart 2018 bijeen te Rotterdam,

constaterende dat:

- het beleid is om Landelijke D66 congressen op locaties te organiseren die op maximaal één uur reisafstand vanaf Utrecht Centraal liggen;
- dat in het jaar 2019 de verkiezingen voor het Europees Parlement plaatsvinden;
- Brussel de facto de hoofdstad van Europa is;
- dat het congres in Leeuwarden heeft laten zien dat een afwijking van de regel voor reisafstand geen invloed heeft op het aantal bezoekers;
- dat een dergelijke unieke situatie de komende 5 jaar niet opnieuw zich zal voordoen;

overwegende dat:

- dat het jaar 2019 in het teken staat van de verkiezingen voor het Europees Parlement;
- dat een dergelijke unieke situatie de komende 5 jaar niet opnieuw zich zal voordoen;
- D66 de partij bij uitstek is die Europa hoog in het vaandel heeft staan en 2019 dus een prachtig jaar is voor D66 leden om de hoofdstad van Europa te bezoeken;
- dat Brussel zowel per auto als openbaar vervoer vanuit heel Nederland goed te bereiken is en beschikt over een prima congresaccommodatie en over goede hotelaccommodaties;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- van het locatiebeleid af te wijken en één van de congressen in aanloop naar de Europese verkiezingen van 2019 in Brussel te organiseren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Landelijk Bestuur:

In samenspraak met de indieners van de motie is het Landelijk Bestuur tot de volgende uitwerking gekomen:

- Een "Europa-congres" in Brussel te organiseren, eind januari 2019, met als ambitie om 150 tot 500 aanwezigen te trekken. Dit evenement zal echter niet de status van een landelijk congres hebben, conform het huishoudelijk reglement.
- Naast D66'ers en leden van zusterpartijen uit het buitenland worden ook niet-leden uitgenodigd.
- Het evenement zal eind januari plaatsvinden, na de nieuwjaarsrecepties en voor campagne voor de Provinciale Staten-verkiezingen.
- De precieze locatie van het evenement in Brussel wordt nader bepaald.
- Het evenement is tweetalig (Nederlands/Engels). Dit kan bijvoorbeeld met behulp van vertalende vrijwilligers.

Een halfjaar lang (sept-jan) organiseren de thema-afdeling Europa, de lokale afdeling België & Luxemburg en de Taskforce Europa 'aanloop-bijeenkomsten' door het hele land en de opbrengt van die bijeenkomsten vormt input voor het Europa evenement in Brussel.

APM 106.01 Actuele Politieke Motie

Titel motie: **Lelystad airport**

Indiener: Thom de Vries e.a.

Woordvoerder: Thom de Vries

Het D66 congres op zaterdag 18 november 2017 bijeen te Leeuwarden,

constaterende dat:

- er veel verschillende actiegroepen zijn die omwille van de overlast strijden voor hogere vliegroutes en ontevreden zijn over de transparantie van het proces;
- oud-staatssecretaris Dijkema op 17 oktober 2017 heeft erkend dat er fouten zijn gemaakt in de MER;
- er diverse alternatieve routes door luchtvaartexperts zijn aangereikt, waar niet op ingegaan is;
- er op 26 oktober 2017 een nieuw kabinet is beëdigd met een nieuw ministerie van I&W;
- de staatssecretaris van het ministerie van I&W van D66-huize is;
- op 2 november 2017 de internetconsultatie over Lelystad Airport is gesloten;
- er ruim 6.500 reacties zijn ingediend op de internetconsultatie van ministerie van I&W;
- er op korte termijn een Kamerdebat plaatsvindt waar de internetconsultatie een belangrijke rol in zal moeten spelen;

overwegende dat:

- fracties van D66 uit Noord(oost) Nederland hun zorgen hebben geuit richting de fractie van de Tweede Kamer;
- D66 streeft naar een transparante overheid en daar in dit proces geen sprake van is;
- D66 streeft naar een optimale balans tussen vliegen, wonen en het beschermen van de natuur;
- het paracentrum Teuge door de huidige routes zal moeten sluiten en daardoor luchthaven Teuge een exploitatierisico loopt;
- de motie in de Tweede Kamer van Kamerlid Jetten van 4 oktober 2017, waarin verzocht wordt om een spoedige herindeling, niet ver genoeg gaat om overlast zoveel mogelijk te beperken;
- er twaalf fracties zijn die deze motie steunen;

verzoekt de Tweede Kamerfractie:

- om er voor te zorgen dat de extra vliegbewegingen van en naar Lelystad Airport niet eerder plaatsvinden dan dat het luchtruim is heringedeeld op een wijze dat overlast tot een minimum is beperkt.

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

De Tweede Kamerfractie heeft deze motie aangegepen om zich in te zetten voor uitstel van de opening van Lelystad Airport enerzijds en het verbinden van heldere voorwaarden aan opening van het vliegveld anderzijds. In februari heeft de minister in die lijn besloten de opening van Lelystad Airport op 1 april 2019 af te gelasten, waarbij zij streeft naar 1 – 1,5 jaar extra vertraging. Daarmee is het aantal mogelijke vliegbewegingen op Lelystad vóór herindeling van het luchtruim bijna gehalveerd. Een besluit over een eventuele nieuwe openingsdatum kan pas in 2019 genomen worden.

Daarnaast heeft D66 haar steun voor opening van de luchthaven verbonden aan het realiseren van selectiviteitsbeleid, oftewel: géén nieuwe vakantievluchten vanaf het vliegveld, maar alléén vluchten die overgeplaatst worden vanaf Schiphol. Een juridisch instrument om deze selectiviteit af te dwingen ligt nu ter goedkeuring voor bij de Europese Commissie. Wat de fractie betreft is Europese goedkeuring voor die selectiviteit voorwaardelijk voor steun aan een opening van Lelystad Airport op enig moment.

Tenslotte zet D66 druk op de herindeling van het luchtruim. Daartoe was de fractie initiatiefnemer van een hoorzitting en mede-initiatiefnemer van een plenair Kamerdebat dat dit najaar gaat plaatsvinden.

PM 106.101 Politieke Motie

Titel motie: **Indische kwestie**

Indiener: Noelle Sanders e.a.

Woordvoerder: Noelle Sanders

Het D66 congres op zaterdag 18 november 2017 bijeen te Leeuwarden,

constaterende dat:

- er een breed, onafhankelijk onderzoek plaats gaat vinden naar het structurele geweld van de Nederlandse militairen tijdens de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog (1945-1949);
- er na 72 jaar (vanaf de oorlog 1945) in Nederlands-Indië/Indonesië nog steeds geen bevredigende regeling tot stand is gekomen met betrekking tot de oorlogsschade en terugbetaling van de niet-uitgekeerde salarissen gedurende de oorlog 1942-1945;
- er tevens nog geen erkenning van en verontschuldiging voor de onbehoorlijke behandeling van de Nederlanders uit Nederlands-Indië heeft plaatsgevonden;
- de groep die het betreft aan het uitsterven is. Zij kunnen niet meer wachten op het onderzoek wat vijf jaar in beslag gaat nemen;

overwegende dat:

- het verzoek van uit de Indische Gemeenschap aan de Regering om documenten en informatie over de "Indische Kwestie" openbaar te maken helaas niet openbaar wordt gemaakt (uitspraak Raad van State 28-12 j.l.);
- het onderzoek veel emoties losmaakt bij de Indische gemeenschap. Het politieke klimaat verandert. De Indische gemeenschap is een van de best geïntegreerde groepen in de samenleving. De "Indische Kwestie" is heel belangrijk te zijn voor de 2e en 3e generatie (ca. 1,5 miljoen Indische Nederlanders). Men wil graag erkenning voor het aangedane leed;
- er weliswaar een gedeeltelijke Backpay regeling is, maar dat het bedrag dat daarvoor beschikbaar is niet voldoende is en waarvan de uitbetaling niet soepel verloopt;

verzoekt de Tweede Kamerfractie:

- de regering op te roepen in overleg met de Indische gemeenschap op een zo kort mogelijke termijn naar een bevredigende oplossing te komen van de Indische Kwestie en hiervoor brede steun te zoeken bij de andere politieke partijen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

De backpay regeling is door het kabinet verlengd. De Tweede Kamerfractie heeft aangedrongen op een debat direct na het zomerreces om andere oplossingen te bespreken voor de Indische Kwestie. Dit debat (algemeen overleg voortgang beleid oorlogsgetroffenen) staat gepland op 12 september.

PM 106.102 Politieke Motie

Titel motie: **Vluchtelingenbeleid**

Indiener: AAV Heerenveen

Woordvoerder: Dirk van den Berg en Rixt de Jong

Het D66 congres op zaterdag 18 november 2017 bijeen te Leeuwarden,

constaterende dat:

- er vandaag de dag wereldwijd ca. 65 miljoen vluchtelingen zijn, waarvan meer dan de helft jonger dan 18 jaar, die op dit moment ontheemd zijn, en over de grenzen en in hun herkomstland vaak vele jaren in vluchtelingenkampen moeten verblijven;
- sinds 2016 de “Turkije-deal” van kracht is waarmee wel de vluchtelingen stroom naar Europese landen is ingeperkt;
- met betrekking tot het vluchtelingenbeleid de laatste tijd ideeën zijn gelanceerd welke gericht zijn op humane opvang en in een regio in of zo dicht mogelijk bij het land van herkomst waar de vluchtelingen ook recht hebben op ontwikkeling zoals onderwijs en mogelijkheden van eigen inkomsten;

overwegende dat:

- grote twijfel bestaat over de mensenrechten van de vluchtelingen en effectiviteit alsook efficiëntie van gehanteerde asielprocedures;
- bestaande vluchtelingenkampen vaak gekarakteriseerd worden als “Nergensland” waar vluchtelingen geen menswaardig bestaan kunnen leiden en waar geen of nauwelijks hoop bestaat op een toekomstperspectief;
- het Nederlandse en Europese vluchtelingenbeleid nadere uitwerking verdient op het punt van een meer humane opvang en deze zogenoemde regio-aanpak;

verzoekt de Tweede Kamerfractie en de delegatie in het Europees Parlement:

- zich actief in te zetten voor een humaner vluchtelingenbeleid, onder meer door een snellere herplaatsing van vluchtelingen uit hoofde van de Turkije deal in Nederland/Europa alsook snellere asielprocedures, nader onderzoek en uitwerking van ontwikkelingsmogelijkheden van vluchtelingen qua onderwijs en eigen inkomsten via proef- en/of demoprojecten en in dat kader het eventueel beschikbaar stellen van hogere overheidsbudgetten ten behoeve van vluchtelingenorganisaties;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie en delegatie in het Europees Parlement:

De Tweede Kamerfractie van D66 en de delegatie in het EP hebben zich op verschillende manieren ingezet voor een humaner vluchtelingenbeleid. Kort geleden is een [brief](#) van staatssecretaris Harbers naar de Kamer gestuurd over de uitwerking van een flexibel asielsysteem. D66-minister Koolmees heeft voor de zomer zijn [plannen](#) bekend gemaakt om het huidige inburgeringsstelsel op de schop te nemen, waarbij nieuwkomers taallessen vanaf dag 1 krijgen en meteen aan het werk gaan. De motie van Maarten Groothuizen, woordvoerder voor de Tweede Kamerfractie, en de andere coalitiepartners over betere screening door het IND op homoseksuele asielzoekers wordt uitgevoerd. De wachttijden zijn gedaald, iets waar de fractie onder andere in een [mondelijke vraag](#) aandacht voor heeft gevraagd. Ook heeft staatssecretaris Harbers gereageerd op het [actieplan](#) van de Tweede Kamerfractie over de bestrijding van criminaliteit tegen migranten en vluchtelingen en zet de fractie zich op verschillende manieren in voor Libië, met onder meer het bezoek van D66-minister Kaag, de [motie Verhoeven/Groothuizen over toezicht kustwacht](#), en de inzet voor sluiten detentiekampen aldaar. Tot slot was Sophie in 't Veld rapporteur bij de onderhandelingen over Opvangrichtlijn.

PM 106.103 Politieke Motie

Titel motie: **Vreemdelingendetentie**

Indiener: Thema afdeling integratie en participatie

Woordvoerder: Bas Wallage

Het D66 congres op zaterdag 18 november 2017 bijeen te Leeuwarden,

constaterende dat:

- in het regeerakkoord staat dat vreemdelingendetentie dient te worden geïntensiveerd;
- D66 zich de afgelopen jaren heeft ingezet om vreemdelingendetentie te verminderen en de omstandigheden voor de vreemdeling in detentie humaner te maken;
- vreemdelingendetentie op grond van het Europees recht alleen is toegestaan als ultimatum remedium;

overwegende dat:

- bij vreemdelingendetentie in Nederland, voorafgaand aan de periode van detentie, geen individuele (risico-)analyse plaatsvindt. Voorts wordt voorafgaand aan de periode van detentie de noodzaak van het detineren nauwelijks getoetst;
- onduidelijk is derhalve of vreemdelingendetentie, voorafgaand aan de periode van detentie, in een individueel geval tot uitzetting kan leiden en derhalve effectief en noodzakelijk is;
- kwetsbare groepen, onder wie slachtoffers van mensenhandel, ouderen, zieken en zwangere vrouwen worden gedetineerd;
- de vreemdelingendetentie te lang duurt, er wordt in Nederland voorafgaand aan de periode van detentie niet beoordeeld welke termijn een vreemdeling dient te worden opgesloten om terugkeer naar het land van herkomst te effectueren;
- Amnesty International zich inzet tegen het Nederlandse beleid over vreemdelingendetentie;
- in het verkiezingsprogramma van D66 omtrent dit onderwerp staat:
“In uiterste gevallen is het nodig om in de vreemdelingenbewaring machtsmiddelen in te zetten, maar D66 wil dit beperken en daar heel hoge barrières en heldere grenzen aan stellen. D66 wil geen kinderen in de cel, grensdetentie afschaffen, geen isolatie tenzij strikt noodzakelijk en geen visitatie”;
- de mate van beschaving van een land is af te meten aan de manier waarop het met minderheden in de samenleving omgaat;

verzoekt de Tweede Kamerfractie:

- bij de uitwerking van het regeerakkoord alleen in te stemmen met een intensivering van vreemdelingendetentie, indien voorafgaand aan de periode van detentie een individuele beoordeling plaatsvindt waarin de noodzakelijkheid van het detineren wordt beoordeeld. Voorts dienen kwetsbare vreemdelingen niet worden gedetineerd;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

Het dictum van deze motie is geregeld in de Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring, die op 19 juni 2018 door de Tweede Kamer is aangenomen. In deze wet is het ultimatum remedium karakter verankerd door een aangenomen amendement van D66 en ChristenUnie. Ook op het punt van visitaties en afzondering heeft de D66 Tweede Kamerfractie de wet aangescherpt. Over het ophalen van gezinnen is een motie van D66-woordvoerder Groothuizen aangenomen.

PM 106.104 Politieke Motie

Titel motie: **Visie en debat over de toekomst van de EU**

Indiener: AAV België en Luxemburg

Woordvoerder: Jan Wouter Langenberg

Het D66 congres op zaterdag 18 november 2017 bijeen te Leeuwarden,

constaterende dat:

- de leiders van de Europese lidstaten, op 16 september 2016 in Bratislava, de aftrap hebben gegeven voor een breed debat over de toekomst van Europa;
- het Europees Parlement reeds in februari 2017 een resolutie over de toekomst van Europa heeft aangenomen;
- de Europese Commissie in maart 2017 vijf toekomstscenario's heeft gepresenteerd;
- premier Rutte heeft uitgesproken dat President Juncker "naar de oogarts" moet, maar zelf nog geen visie heeft uitgesproken over de toekomst van Europa;
- de keuzes voor de toekomst van Europa grote directe en indirecte gevolgen hebben voor de toekomst van Nederland;
- de Nederlandse regering via de Europese Raad een belangrijke stem heeft in het bepalen van de toekomst van de Europese Unie;

overwegende dat:

- D66 'Ja' zegt tegen Europa, en daarbij de democratie voorop stelt;
- er op democratisch verantwoorde wijze besloten moet worden over de toekomst van de EU, waarbij een breed politiek en publiek debat nodig is over de besluiten over de toekomst van ons bestuurlijk stelsel;
- het voeren van een uitgebreid en plenair debat in het parlement, op basis van een duidelijke visie van de regering over de toekomst van de Europese Unie, daarvoor een vereiste is;
- een dergelijk debat de democratische betrokkenheid kan vergroten en kan bijdragen aan een breder draagvlak en een grotere legitimiteit voor de positie die Nederland in het debat over de toekomst van Europa inneemt;
- D66 als pro-Europese en democratische partij bij uitstek een verantwoordelijkheid heeft om een dergelijk debat te agenderen en aan te jagen;

roept de Tweede Kamerfractie op:

- om de regering te verzoeken om vóór de Europese Raad van 23 februari 2018 een duidelijke visie op de toekomst van de EU op te stellen, en hier vervolgens zowel een maatschappelijk debat over te organiseren als in debat te treden met de Tweede Kamer;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

Europawoordvoerder Kees Verhoeven heeft een plenair debat gevoerd over de Staat van de Europese Unie op 26 maart 2018 met de minister president én de minister van Buitenlandse zaken. Als voorbereiding op dit debat heeft de minister van Buitenlandse zaken een 26-paginatellend document naar de Tweede Kamer gestuurd (34 841 nr 1) met daarin de visie van het huidig kabinet op de toekomst van de Europese Unie. Daarnaast heeft Mark Rutte ook twee speeches gehouden over de toekomst van de Europese Unie (in Berlijn en in Straatsburg) waarover daarna in de Tweede Kamer is gedebatteerd.

PM 106.105 Politieke Motie

Titel motie: **EU Europese Minister van Economische Zaken en Financiën**

Indiener: AAV België en Luxemburg

Woordvoerder: Inez Treffers

Het D66 congres op zaterdag 18 november 2017 bijeen te Leeuwarden,

constaterende dat:

- het besluitvormingsproces van de Eurogroep niet transparant is en de politieke verantwoordelijkheid voor het beleid onduidelijk is;
- de Eurogroep, in tegenstelling tot de Europese Commissie, geen verantwoording aflegt aan het Europees Parlement;
- Juncker, als voorzitter van de Europese Commissie, een oproep heeft gedaan om de functie van voorzitter van de Eurogroep te laten versmelten met de functie van Eurocommissaris verantwoordelijk voor Economische Zaken en Financiën;

overwegende dat:

- D66 'Ja' zegt tegen Europa, en daarbij de democratie voorop stelt;
- de afgelopen jaren is gebleken dat de intergouvernementele handhaving van afspraken in de Eurozone tekort schiet;
- de Eurogroep feitelijk functioneert als de uitvoerende macht van de Eurozone, terwijl de Europese Commissie verdragsrechtelijk de uitvoerende macht van de Europese Unie is;
- politieke verantwoordelijkheid voor Europees monetair beleid bij één Commissaris, de politieke verantwoording en democratische legitimiteit ten goede komt;
- deze Europese Minister zowel Commissaris voor Economische Zaken en Financiën zou moeten zijn, als voorzitter van de Eurogroep zou moeten worden;

roept de Tweede Kamerfractie op:

- de Nederlandse regering ertoe aan te zetten om zich uit te spreken als voorstander van een Europese Minister van Economische Zaken en Financiën;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

De Europese minister van Financiën heeft de afgelopen maanden niet op de agenda van de Eurogroep / Ecofin gestaan. Tweede Kamerlid Joost Sneller heeft in debatten en in de media wel herhaaldelijk gewezen op het democratisch gehalte van de EMU en de inrichting hiervan.

PM 106.106 Politieke Motie:
Titel motie: **De Global Goals**
Indiener: AAV Heerenveen
Woordvoerder: Dirk van den Berg en Rixt de Jong

Het D66 congres op zaterdag 18 november 2017 bijeen te Leeuwarden,

constaterende dat:

- de Millennium Goals van de VN voor de periode 2000 – 2015 nog lang niet zijn gehaald;
- als vervolg voor de periode 2015 – 2030 de Global Goals of wel de 17 SDG's door de VN zijn opgesteld en ondertekend door vrijwel alle VN leden inclusief Nederland;
- de Global Goals afgeleid zijn van de Bruntland definitie van duurzame ontwikkeling : een ontwikkeling is duurzaam als wordt voorzien in onze huidige behoeften zonder daarmee de behoeften van toekomstige generaties – zowel hier als elders in de wereld – in gevaar te brengen;
- de Global Goals een breed scala van duurzame doelstellingen omvatten zoals onder meer bestrijding van honger en armoede, goede gezondheidszorg, goed onderwijs, duurzame productie en consumptie en verbetering van de biodiversiteit;

overwegende dat:

- Nederland met betrekking tot de Global Goals achterloopt qua nationale politieke beleids- en planvorming en realisatie daarvan;
- in vergelijking met de Millennium Goals de Global Goals in Nederland weinig bekend zijn;
- in onze samenleving wel veel private initiatieven worden ontwikkeld op het gebied van zowel duurzame ontwikkeling als ontwikkelingshulp;
- volgens de Vereniging van Nederlandse gemeenten deze een belangrijke rol kunnen spelen bij het realiseren van de Global Goals.
- juist gemeenten het dichtst bij burgers en bedrijven staan om de Global Goals onder de aandacht te brengen, initiatieven te bevorderen dan wel zelf te ontwikkelen en waar nodig coördinerend op te treden;
- helaas nog weinig gemeenten gehoor geven aan de oproep van hun Vereniging;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- zijn steun te betuigen aan de Global Goals en dit ook ter kennis te brengen van de D66 afdelingen in het land en te stimuleren dat de Global Goals mede als uitgangspunt worden meegenomen voor het gemeentelijk beleid na de komende raadsverkiezingen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Landelijk Bestuur:

1. Bij de coalitie onderhandelingen na de gemeenteraadverkiezingen heeft het landelijk bureau enkele documenten gedeeld met de onderhandelingsteams ("Input onderhandelingen GR2018"), die samengesteld werden door beleidsmedewerkers van de Tweede Kamerfractie. Hierin wordt geadviseerd om als gemeente vooruitstrevend te zijn als het gaat om schone groei. Alle thema's onder energie, wonen, mobiliteit, natuur en circulaire economie worden hierbij gekoppeld aan de doelstellingen die overeenkomen met duurzame productie en consumptie; een belangrijk onderdeel van de global goals. Maar ook goede gezondheidszorg en onderwijs, waarbij vooral de toegankelijkheid en het principe van gelijke kansen voor D66 voorop staat, keert terug in dit onderhandelingsdocument. Ten slotte is het creëren van kansen voor de jeugd en het bestrijden van armoede een belangrijk speerpunt. De gezamenlijke inzet van D66 tijdens de coalitieonderhandelingen hield de Global Goals dus nagenoeg volledig in acht.

2. Ter ondersteuning en ter inspiratie voor de regionale verkiezingsprogrammacommissies, heeft de PPC een korte handreiking geschreven met een aantal centrale uitgangspunten voor de programma's van D66 in de aanloop naar de Provinciale Staten verkiezingen van 2019. Twee van de drie hoofdstukken zijn sterk geïnspireerd door de Global Goals: duurzame economie en gezonde leefomgeving. De PPC heeft meegegeven dat het behalen van de klimaatdoelstellingen ook voor de provincie een belangrijke uitdaging is. De provincie kan dankzij haar rol als gebiedsregisseur een belangrijk bijdrage leveren aan de energietransitie, de overgang naar een circulaire economie en een volledig CO₂-neutrale elektriciteitsvoorziening, duurzame landbouw en regionale innovatie. Een gezonde leefomgeving betekent dat we schone lucht inademen, schone landbouw hebben, schone vervoersmiddelen gebruiken en schone woningen bouwen. De provincie kan dit samen met gemeentes in Nederland oppakken; door samenwerking op verschillende bestuursniveaus worden de doelstellingen sneller behaald en wordt geld efficiënter besteed.

PM 106.201 Politieke Motie

Titel motie: **Minister van Klimatzaken**

Indiener: Jonge Democraten

Woordvoerder: Kevin Brongers

Het D66 congres op zaterdag 18 november 2017 bijeen te Leeuwarden,

constaterende dat:

- D66 in dit kabinet een voortrekkersrol op het gebied van duurzaamheid heeft;
- in het Regeerakkoord klimaatdoelen zijn geformuleerd;
- de wijze waarop deze klimaatdoelen bereikt zullen worden niet is vastgelegd;

overwegende dat:

- D66 trots mag zijn op het groenste regeerakkoord ooit;
- duurzaamheid en klimaatverandering hoge prioriteit verdienen;
- een aparte minister van Klimatzaken alle tijd en energie kan steken in het kiezen van de juiste wijze om de gestelde klimaatdoelen te behalen en daar volledig verantwoording over kan afleggen, zonder gehinderd te worden door andere portefeuilles;

verzoekt de Tweede Kamerfractie:

- in het vervolg te streven naar een aparte minister van Klimaat(zaken) bij coalitieonderhandelingen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

De resultaten van de afgelopen maanden (Klimaatwet, Klimaatakkoord op hoofdlijnen, wettelijk verbod Kolen, etc.) laten zien dat D66 met dit kabinet klimaat de aandacht geeft die het verdient, ook zonder aparte minister van Klimaat. Daarnaast pakt onze eigen minister Kaag ook haar verantwoordelijk in het internationale beleid. Bij een volgende kabinetsformatie waar we aan deel mogen nemen, zullen we opnieuw bekijken hoe we Klimaat het beste kunnen positioneren.

PM 106.202 Politieke Motie:

Titel motie: **Collegegeld**

Indiener: Jonge Democraten

Woordvoerder: Kevin Brongers

Het D66 congres op zaterdag 18 november 2017 bijeen te Leeuwarden,

constaterende dat:

- het regeerakkoord korting op het collegegeld geeft aan eerstejaarsstudenten en aan tweedejaars-PABO-studenten;
- het collegegeld elk jaar veel harder stijgt dan de inflatie;

overwegende dat:

- D66 streeft naar toegankelijkheid van het onderwijs;
- het rechtvaardig is dat studenten een deel van hun studie zelf bekostigen;
- het echter niet wenselijk is dat deze eigen bijdrage een te hoge drempel vormt om te gaan studeren;
- het daardoor niet te verkopen is dat studeren elk jaar duurder wordt, met name voor tweede- en laterejaarsstudenten die nooit van de korting hebben kunnen profiteren;
- een student niet weet hoe hoog het collegegeld komende jaren gaat worden;
- bovengenoemde onzekerheid onwenselijk en onrechtvaardig is;

verzoekt de Tweede Kamerfractie om:

- er binnen de coalitie voor te zorgen dat het wettelijk collegegeld niet harder stijgt dan de inflatie;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

Dit is inmiddels toegezegd door de minister.

PM 106.203 Politieke Motie

Titel motie: **Meer vertrouwen, minder regels en controle**

Indiener: Pam de Soete e.a.

Woordvoerder: Pam de Soete

Het D66 congres op zaterdag 18 november 2017 bijeen te Leeuwarden,

constaterende dat:

- D66 vertrouwt op de eigen kracht van mensen;

voorts constaterende dat:

- een overdaad aan controlemaatregelen, gebaseerd op wantrouwen, eigen oplossingen vaak onmogelijk maakt;
- veel gemeenten noodgedwongen projecten hebben ontwikkeld om mensen door de bureaucratie heen te loodsen;
- een half miljoen mensen in Nederland problematische schulden heeft, waarvan een groot deel veroorzaakt c.q. in stand wordt gehouden door de overheid;

overwegende dat:

- door de strikte uitvoering van regels en wetten veel mensen tussen wal en schip vallen;
- veel burgers, organisaties en hulpverleners verdwalen in de bureaucratie van de overheid;
- deze bureaucratische controlemaatregelen vanuit de overheid geënt zijn op een negatief mensbeeld, terwijl al jaren uit fraudecijfers blijkt dat het overgrote merendeel van de mensen deugt;

roept de Tweede Kamerfractie op:

- bij wet- en regelgeving in principe uit te gaan van een positief mensbeeld en de eigen kracht van mensen;
- in samenspraak met lokale D66 bestuurders concrete voorstellen te formuleren met als doel de wet- en regelgeving op het gebied van armoede en schuldhulpverlening van systeemgericht naar mensgericht te ontwikkelen, vanuit een positieve houding jegens de burger;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

Motie 106.203 en 107.B05 roepen beide op tot een armoede- en schuldenbeleid dat mensgericht is, waarbij wordt uitgegaan van een positieve houding richting de burger en bijdraagt aan de kansgelijkheid en eigen kracht van mensen. De Tweede Kamerfractie van D66 steunt deze inzet, net als die in het Regeerakkoord, waarbij er ruimte wordt gegeven aan gemeenten om op lokaal niveau met vernieuwende aanpakken en maatwerk te experimenteren en extra geld beschikbaar is gesteld voor het voorkomen en aanpakken van schulden en armoede, en de meer dan 40 maatregelen in de Brede schuldenaanpak, waaronder initiatieven om de (financiële) geletterdheid te verbeteren en om meer rekening te houden met het doenvermogen van mensen. Ook is in samenwerking met lokale D66'ers een werkbezoekentour opgestart. In gesprek met D66'ers, bestuurders, professionals en ervaringsdeskundigen in onder andere Rotterdam, Tilburg, Coevorden, Heusden en Eijsden is veel kennis uitgewisseld over hoe er lokaal en landelijk kan worden bijgedragen aan het voorkomen en terugdringen van de schuldenproblematiek en armoede. Mede op basis van deze werkbezoeken zijn in de Tweede Kamer mooie resultaten geboekt bij de inzet op meer positieve en mensgerichte wet- en regelgeving, bijvoorbeeld als het gaat om de aanpak van de stapeling van bestuurlijke boetes en de inzet op een betere kwaliteit van incassobureaus en bewindvoerders. De Tweede Kamerfractie zet deze uitwisseling van kennis en ervaringen graag door.

PM 106.206 Politieke Motie

Titel motie: **Referendumwet**

Indiener: Jonge Democraten

Woordvoerder: Kevin Brongers

Het D66 congres op zaterdag 18 november 2017 bijeen te Leeuwarden,

constaterende dat:

- D66 het voorstel voor grondwetswijziging om een correctief referendum toe te staan niet meer steunt;
- de coalitie de huidige referendumwet gaat intrekken;
- voor wat betreft de democratische vernieuwingsagenda de deconstitutionalisering van de burgemeestersbenoeming en een right to challenge op lokaal niveau hiervoor in de plaats komt;
- de Tweede Kamerfractie zich in de kwestie over het referendum beroept op het uitvoeren van de wens van het congres;
- deze coalitie een flinke stap terug gaat maken in het uitvoeren van de democratische vernieuwingsagenda;
- de Tweede Kamerfractie heeft aangegeven niet voornemens te zijn een nieuw voorstel voor een referendumwet in te dienen;

overwegende dat:

- D66 een voorvechter is van directe democratie en bestuurlijke vernieuwing;
- de deconstitutionalisering van de burgemeestersbenoeming niet direct inhoudt dat er op korte termijn een gekozen burgemeester komt;
- het right to challenge op lokaal niveau absoluut geen alternatief biedt voor referenda, omdat de bevolking niet over de voorstellen kan stemmen;

verzoekt de Tweede Kamerfractie om:

- een nieuw voorstel voor een referendumwet in te dienen;
- zich hard te blijven maken voor correctieve referenda;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

De Tweede Kamerfractie werkt aan een referendumwet waarbij de ervaringen van de afgelopen jaren en het tussenadvies van de staatscommissie Remkes als input worden benut. De Tweede Kamerfractie werkt daarnaast hard aan een breed politiek draagvlak voor een nieuwe referendumwet. Het moment van indiening is daar mede van afhankelijk.

APM 107.01 Actuele Politieke Motie

Titel motie: **Transparantie Raad van de Europese Unie**

Indiener: Andrea Bos

Woordvoerder: Andrea Bos

Het D66 congres op zaterdag 3 maart 2018 bijeen te Rotterdam,

constaterende dat:

- D66 'ja' zegt tegen Europa;
- D66 staat voor een goed functionerende rechtsstaat en democratie;
- de Raad van de Europese Unie samen met het Europees Parlement de wetgevende macht van de EU vormt;
- de Europese ombudsman, in haar rapport gepubliceerd op 9 februari 2018, van mening is dat de Raad van de Europese Unie onvoldoende transparant is en dat informatie over de keuzes van lidstaten en over de onderhandelingen over wetgeving onvoldoende beschikbaar is;
- de ombudsman vast stelt dat de grondhouding om documenten binnen het kader van de Raad niet openbaar te maken, indruist tegen de Europese wetgeving;

overwegende dat:

- openheid de grondhouding moet zijn in een democratie;
- de wetgevende macht gecontroleerd moet kunnen worden;
- democratische verantwoording vereist dat het publiek weet welke wetgevingsprocessen lopen en welke keuzes haar vertegenwoordigers maken in het wetgevingsproces;
- zonder deze informatie, burgers hun overheden niet tot verantwoording kunnen roepen;
- ook nationale parlementen, waaronder de Tweede Kamer, over deze informatie moeten beschikken om hun controlerende taak uit te kunnen voeren;
- het congres op 22 november 2017 een motie heeft aangenomen over het bevorderen van transparantie in de eurogroep;
- de Tweede Kamer Commissie Europese Zaken op 26 november 2017 een paper heeft gepubliceerd waarin wordt opgeroepen wetgevingsdocumenten van de Raad zonder vertraging beschikbaar te stellen voor het publiek;
- de Ombudsman de Raad om een reactie heeft gevraagd voor 9 mei 2018;

roept de Tweede Kamerfractie op:

- de Nederlandse regering aan te zetten tot een positieve reactie op de oproep van de Europese Ombudsman voor meer transparantie in de Raad van de Europese Unie, met name door publicatie van documenten als norm te nemen in plaats van als uitzondering;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

De Tweede Kamerfractie heeft in verschillende Algemene Overleggen (o.a. het AO EU-informatievoorziening van 12 april 2018) er bij de minister van Buitenlandse Zaken op aangedrongen meer documenten openbaar te maken (dat wil zeggen: minder documenten met de LIMITE status) en daarnaast ook duidelijkere regels op te stellen over wanneer wat openbaar kan worden. Het reglement van orde van de Raad moet op dit punt worden herzien. De minister gaf aan dat hier helaas binnen de Raad weinig steun voor is. Toch heeft hij toegezegd dit nogmaals voor te dragen binnen de Raad, alsmede de andere aanbevelingen van de Europese Ombudsman. Toen in mei bleek dat de Raad niet binnen de gestelde wettelijke termijn gereageerd heeft op het rapport van de Europese ombudsman, heeft Europawoordvoerder Kees Verhoeven schriftelijke vragen gesteld aan de minister van Buitenlandse Zaken (op 24 mei 2018) over deze ongebruikelijke gang van zaken. Ook heeft hij de minister nogmaals gevraagd op welke manier en op welke momenten de minister zich in Brussel zal inzetten voor een transparantere Raad. De Tweede Kamerfractie zal zich hiervoor blijven inzetten.

PM 107.A01 Politieke Motie

Titel motie: **Grenskennende zorg**

Indiener: Johanna Boogerd, Wouter Versluijs e.a.

Woordvoerder: Johanna Boogerd en Wouter Versluijs

Het D66 congres op zaterdag 3 maart 2018 bijeen te Rotterdam,

constaterende dat:

- in grensgebieden frequent sprake is van consumptie van grensoverschrijdende zorg, zoals bijvoorbeeld in de grensregio Zeeuws-Vlaanderen en Vlaanderen;
- voor toegang tot verzekerde zorg de buitenlandregeling van de zorgverzekeraars van toepassing is.

Voorts constaterende dat:

- een eerdere goedwerkende grensregeling door de Nederlandse regering is afgeschaft;

overwegende dat:

- het contracteren van verzekeraars van zorg over de grens niet voldoende uitkomst biedt om de bureaucratie van de buitenlandregeling te vermijden;
- het in het huidige Europa onvoorstelbaar is dat nationaliteit van zorginstelling en zorgafnemer doorslaggevend is dan hemelsbrede afstand tussen zorginstelling en zorgafnemer;

roept de Tweede Kamerfractie op:

- naar een oplossing te zoeken waarbij het consumeren van zorg binnen grensregio's onder dezelfde regie valt als van de Nederlandse (binnenlandse) regeling;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

Omdat dit onderwerp bij uitstek past in de doelstelling van de Benelux Unie, heeft Kamerlid Rens Raemakers (woordvoerder curatieve zorg) dit op de agenda gezet in het Benelux Parlement.

Al in 2016 is door de Benelux Unie een rapport opgesteld over grensoverschrijdende patiëntenstromen in de Benelux. Daarin is geconcludeerd dat de toegankelijkheid en de kwaliteit van de zorg kan worden geoptimaliseerd door het wegwerken van barrières in de informatievoorziening en gegevensuitwisseling en door het initiëren van grensoverschrijdende projecten in de grensregio's. Op basis hiervan heeft het Benelux Parlement in juni 2017 een aanbeveling geschreven aan de regeringen van de drie landen. Een reactie vanuit het Comité van Ministers bleef uit.

Naar aanleiding van het initiatief van Rens Raemakers hebben de regeringen afgelopen mei een uitgebreide reactie op de aanbeveling opgesteld. Daarin geven ze aan dat de Europese Patiëntenrichtlijn (2011/24/EU) is geïmplementeerd in de Zorgverzekeringswet, waarmee de rechten van de verzekerden zijn geborgd. In de reactie staan ook verschillende toezeggingen, zoals het verbeteren van de informatievoorziening, het zoveel mogelijk wegnemen van administratieve lasten en vooroplopen in de EU als het gaat om het vrije verkeer van patiënten door onderlinge gegevensuitwisseling.

Deze toezeggingen komen tegemoet aan de wens om grenzen weg te nemen als het gaat om zorg, hoewel met name op het gebied van het wegnemen van administratieve lasten de toezegging nog weinig concreet is. We zullen de voortgang blijven volgen.

PM 107.A02 Politieke Motie

Titel motie: **Europees Cohesiebeleid na 2020**

Indiener: AAV België & Luxemburg

Woordvoerder: Ruut Louwers

Het D66 congres op zaterdag 3 maart 2018 bijeen te Rotterdam,

constaterende dat:

- de onderhandelingen over de Europese beleidsplannen en hun meerjarige financiële instrumenten vastgelegd in de zogenaamde Multi-annual Financial Framework (MFF) op alle niveaus volop gaande zijn;
- voor de huidige periode van 7 jaar ongeveer eenderde van de huidige budgetten gereserveerd zijn voor fondsen om Europese Cohesie te ondersteunen;
- de Europese Commissie voornemens is om haar voorstellen voor de nieuwe periode van 7 jaar (startend na 2020) in mei 2018 te publiceren;
- Artikel 174 van het Verdrag van Lissabon aan de Unie duidelijk de taak van economische, sociale en territoriale cohesie opdraagt;
- zowel in 2016 als in 2017 het woord 'cohesie' niet eenmaal is gebruikt in de 'State of the Union' speech van voorzitter Juncker;

overwegende dat:

- cohesie, uitgedrukt in meer solidariteit, in afnemende welvaartsverschillen en in een zekere Europese identiteit tot de belangrijkste EU-waarden hoort;
- het Cohesie-beleid geen naakt 'investeringsbeleid' voor economische groei moet worden, maar meer gericht moet zijn op Europese samenwerking;
- de Europese cohesie negatief beïnvloed wordt door de Brexit en andere nationalistische krachten, die gebaseerd op non-informatie en angst niet-Europese waarden proberen te bevorderen;
- delen van de Europese Commissie het Cohesiebeleid als minder productief beoordelen;

sprekt haar zorg uit:

- over de afnemende aandacht voor Cohesie-waarden in de Unie;

verzoekt de D66-fracties in de Tweede Kamer en het Europees Parlement:

- blijvend aandacht te vragen voor de versterking van de Europese waarden van Cohesie, in het bijzonder in de debatten over de EU meerjarenbegroting voor na 2020;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie en delegatie Europees Parlement:

Woordvoerders Kees Verhoeven en Gerben-Jan Gerbrandy hebben zich in het MFK pamflet “van spenderen naar presteren” uitgesproken over de positieve punten van het cohesiebeleid. De debatten over het MFK in de Tweede Kamer moeten nog plaatsvinden.

PM 107.A03 Politieke Motie

Titel motie: **Pan-Europese kieslijsten bij volgende Europese verkiezingen**

Indiener: AAV België & Luxemburg

Woordvoerder: Olga Wessels

Het D66 congres op zaterdag 3 maart 2018 bijeen te Rotterdam,

constaterende dat:

- D66 'Ja' zegt tegen Europa;
- volgens Artikel 14 van het Verdrag Betreffende de Europese Unie de leden van het Europees Parlement vertegenwoordigers van de burgers van de Unie zijn;
- momenteel leden van het Europees Parlement enkel aan nationale burgers hun mandaat ontlenen;

overwegende dat:

- er mogelijk na Brexit 73 zetels in het Europees Parlement vacant zijn;
- het hoofdargument tegen een eerder voorstel voor de invoering van pan-Europese kieslijsten was dat lidstaten zetels op moesten geven;
- een gedifferentieerd parlement, met zowel geografisch als proportioneel vergeven zetels, naar tevredenheid functioneert in een aantal lidstaten, zoals Duitsland;
- het Europees Parlement alle Europese burgers als één groep vertegenwoordigt;
- pan-Europese kieslijsten de gekozen vertegenwoordigers een daadwerkelijk Europees mandaat zouden geven om voor de belangen van de EU als geheel op te komen;
- een pan-Europees mandaat ook de verplichting van pan-Europese verantwoording creëert;
- pan-Europese kieslijsten bijdragen aan de ontwikkeling van een Europese democratische ruimte en de Europese identiteit van burgers zal versterken;
- D66 zich onverminderd in moet blijven zetten om de Europese Unie meer democratisch te maken;
- de zetels die het Verenigd Koninkrijk achterlaat een uitstekende kans bieden om ook op Europees niveau democratische vernieuwing te realiseren zonder dat lidstaten zetels hoeven op te geven;

roept de Tweede Kamerfractie van D66 op:

- om de Nederlandse regering aan te sporen om zich uit te spreken voor pan-Europese kieslijsten;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

Op verschillende momenten heeft Kees Verhoeven in debat met de minister-president en de minister van Buitenlandse Zaken de regering aangespoord om zich uit te spreken voor transnationale lijsten. Ook Alexander Pechtold heeft tijdens de Nacht van Europa zich hier sterk over uitgesproken. Daarnaast zijn transnationale lijsten ook opgenomen in het actieplan “echte Europese politiek” dat Kees Verhoeven samen met Sophie in 't Veld heeft gepresenteerd. Tot op heden is het kabinet hier helaas nog geen voorstander van. De D66-tweede Kamerfractie zal zich blijven inzetten voor het mogelijk maken van transnationale lijsten.

PM 107.B04 Politieke Motie

Titel motie: **Uitbreiding statiegeldsysteem**

Indiener: AAV Zuidwesthoek

Woordvoerder: Willem de Weert

Het D66 congres op zaterdag 3 maart 2018 bijeen te Rotterdam,

constaterende dat:

- straten, bermen, stranden, zeeën en natuurgebieden door rondzwerfend afval vervuild worden, dit een bedreiging is voor het leefmilieu en dit een grote ergernis is voor veel mensen;
- oproepen, campagnes en acties om dergelijk zwerfafval te voorkomen onvoldoende succes hebben gehad;

overwegende dat:

- er een duurzaam circulair model moet komen voor het beheer van grondstoffen;
- er een sterk groeiende alliantie is van gemeenten, maatschappelijke organisaties, burgerinitiatieven en bedrijven die gezamenlijk oproepen, zowel in Nederland als in België, om het statiegeldsysteem uit te breiden;
- en overwegende dat het uitbreiden van het statiegeldsysteem in andere landen werkt;

roept de Tweede Kamerfractie van D66 op:

- het kabinet te vragen om in 2018 met een uitwerking te komen om het statiegeldsysteem in Nederland uit te breiden;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

Staatssecretaris Van Veldhoven heeft onlangs aangekondigd dit te zullen doen in het kader van haar tweesporenbeleid. De wet voor statiegeld wordt voorbereid om in 2021 in werking te treden. Daarnaast wordt gewerkt aan een breder plan van aanpak om zwerfafval tegengaan.

PM 107.B05 Politieke Motie

Titel motie: **Naar een Nederland zonder armoede**

Indiener: Henk Pragt e.a.

Woordvoerder: Henk Pragt

Het D66 congres op zaterdag 3 maart 2018 bijeen te Rotterdam,

constaterende dat:

- de problematiek rond schulden en armoede in Nederland al jarenlang een groot probleem is dat niet noemenswaardig verbeterd is in de laatste decennia;
- mensen met schulden vaak tegen hoge rentes en boetes aanlopen, waardoor schulden nog verder oplopen;
- minder dan een kwart van de mensen met schulden door schuldsanering wordt bereikt;
- schulden en armoede met elkaar en met grote maatschappelijke problemen zoals huiselijk geweld en kindermishandeling vervlochten zijn;
- het toekomstperspectief voor mensen met schulden, door de opeenstapeling van problemen, erg laag is;
- kansengelijkheid en het vertrouwen in de eigen kracht van mensen de pijlers (richtingwijzers) van onze partij zijn;

overwegende dat:

- de persoonlijke situatie van een individu eerst op orde dient te zijn voordat overgegaan kan worden tot duurzame aflossing van schulden;
- naast het voorkomen van schulden ook het voorkomen van snelle stijgingen van schulden van groot belang is;
- overheden moeite hebben om schuldenaren te bereiken en daarmee minder effectief zijn dan gewenst;
- voor mensen met problematische schulden en in armoede deze situatie dermate bepalend is dat zij hun kansen niet zien en/of niet kunnen benutten;
- lokale overheden belast zijn met de uitvoering van het armoede- en schuldenbeleid;
- er reeds goede voorbeelden zijn van experimenten voor een kansrijker armoede- en schuldenbeleid op lokaal niveau, zoals vroegtijdige signalering, verbeterde samenwerking in de keten, en betalingsregelingen bij bestuurlijke boetes;

roept de Tweede Kamerfractie op:

- bij behandeling van armoede- en schuldenbeleid de mens voor het geld te plaatsen door gemeenten de kans te geven om een ruimhartig armoede- en schuldenbeleid te voeren. Hierbij moet meer ruimte komen voor initiatieven die gemeenten de mogelijkheid geven om schulden tijdelijk over te nemen of te parkeren tijdens de trajectperiode. Dit met als belangrijkste doel dat iedere persoon met schulden weer grip krijgt op zijn eigen leven en op de persoonlijke financiële situatie en de schulden op een redelijke manier terug kan brengen tot een beheersbaar niveau, en dat mensen met schulden weer gelijke kansen en vertrouwen in eigen kracht krijgen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

Motie 106.203 en 107.B05 roepen beide op tot een armoede- en schuldenbeleid dat mensgericht is, waarbij wordt uitgegaan van een positieve houding richting de burger en bijdraagt aan de kansengelijkheid en eigen kracht van mensen. De Tweede Kamerfractie van D66 steunt deze inzet, net als die in het Regeerakkoord, waarbij er ruimte wordt gegeven aan gemeenten om op lokaal niveau met vernieuwende aanpakken en maatwerk te experimenteren en extra geld beschikbaar is gesteld voor het voorkomen en aanpakken van schulden en armoede, en de meer dan 40 maatregelen in de Brede schuldenaanpak, waaronder initiatieven om de (financiële) geletterdheid te verbeteren en om meer rekening te houden met het doenvermogen van mensen. Ook is in samenwerking met lokale D66'ers een werkbezoekentour opgestart. In gesprek met D66'ers, bestuurders, professionals en ervaringsdeskundigen in onder andere Rotterdam, Tilburg, Coevorden, Heusden en Eijsden is veel kennis uitgewisseld over hoe er lokaal en landelijk kan worden bijgedragen aan het voorkomen en terugdringen van de schuldenproblematiek en armoede. Mede op basis van deze werkbezoeken zijn in de Tweede Kamer mooie resultaten geboekt bij de inzet op meer positieve en mensgerichte wet- en regelgeving, bijvoorbeeld als het gaat om de aanpak van de stapeling van bestuurlijke boetes en de inzet op een betere kwaliteit van incassobureaus en bewindvoerders. De Tweede Kamerfractie zet deze uitwisseling van kennis en ervaringen graag door.

PM 107.B06 Politieke Motie

Titel motie: **Maatschappelijke diensttijd**

Indiener: Kevin Brongers e.a.

Woordvoerder: Kevin Brongers

Het D66 congres op zaterdag 3 maart 2018 bijeen te Rotterdam,

constaterende dat:

- het CDA een verplichte maatschappelijke dienstplicht wilde invoeren van één jaar;
- een afgezwakte vorm overblijft in het regeerakkoord dat vanwege het vrijwillige karakter 'diensttijd' heet;
- volgens deze plannen jongeren die vrijwillig een 'maatschappelijke diensttijd' doorlopen een certificaat krijgen dat voorrang biedt bij sollicitaties bij de overheid;

overwegende dat:

- de jongeren bij de voorgestelde diensttijd een kleine of geen vergoeding ontvangen;
- nergens uit blijkt dat jongeren niet genoeg maatschappelijk betrokken zijn;
- voorrang bij sollicitaties op banen bij de overheid een verkeerde stimulans is die losstaat van de wens om maatschappelijk betrokken te zijn;
- er ook een vorm van maatschappelijke diensttijd mogelijk is waaraan geen officiële voorrang bij de overheid verbonden is;
- jongeren recht hebben op een marktconform salaris indien zij werken;
- geen salaris onder het mom van 'maatschappelijke diensttijd' onethisch is;
- het verstrekken van voordelen aan jongeren die een bepaalde carrièrekeuze maken indruist tegen het liberale principe dat de overheid zich zo min mogelijk in de persoonlijke levenssfeer mengt;

Verzoekt de Tweede Kamerfractie;

- zich te verzetten tegen een maatschappelijke diensttijd waarbij jongeren voorrang of ander significant voordeel krijgen bij (overheids-)banen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

Naar aanleiding van het aannemen van de motie heeft de Tweede Kamerfractie, in aanloop naar het algemeen overleg Maatschappelijke Diensttijd (MDT) van 14 juni j.l., gesproken met de indieners van de motie. Met hen is ook besproken dat de uitvoering van de motie gezien moet worden binnen het licht van de gemaakte afspraken in het regeerakkoord. De staatssecretaris is inmiddels begonnen met pilots van de maatschappelijke diensttijd maar een definitief voorstel over de maatschappelijke diensttijd ligt er nog niet. In het debat zijn door de Tweede Kamerfractie veel vragen gesteld in het bijzonder over de eventuele beloning die er aan de MDT gekoppeld kan worden. Een dusdanige beloning moet voldoen aan wettelijke kaders zoals gelijkebehandelingswetgeving. De Tweede Kamerfractie en de indieners van de motie hebben afgesproken om contact te houden in het vervolgtraject en wanneer er meer duidelijk is over de MDT.

PM 107.B07 Politieke Motie

Titel motie: **Openbaar vervoer Noord-Nederland**

Indiener: D66 Noordoostpolder en D66 Fryske Marren

Woordvoerder: Wim van Wegen

Het D66 congres op zaterdag 3 maart 2018 bijeen te Rotterdam,

constaterende dat:

- in het Tweede Kamerverkiezingsprogramma 2017 van D66 is opgenomen dat:
 - voor onze dagelijkse rit naar school of werk, maar ook voor ondernemers en internationale handel goede bereikbaarheid cruciaal is;
 - we moeten werken aan betere alternatieven om de reistijd, zowel op de handelsroutes naar het buitenland, maar ook het verkeer binnen Nederland, te verbeteren;
 - D66 daarbij kiest voor een regionale aanpak, en een uitgekende mix van wegen, water, spoor, lightrail, fiets en andere, nieuwe, vervoersvormen;
 - D66 wil zorgen voor goede ontsluiting van de plek waar je woont, en de plek waar je werkt, ook met openbaar vervoer;

overwegende dat:

- om te kunnen bloeien als regio goede verbindingen essentieel zijn;
- de ontsluiting van Noord-Nederland met de rest van het land te wensen over laat;
- de ontwikkeling van een nieuwe spoorverbinding vanuit de Randstad naar het Noorden een grote verbetering zou betekenen;
- een spoorverbinding wat betreft reistijd de meest logische vorm van openbaar vervoer is om het Noorden beter met de rest van het land te ontsluiten;

verzoekt de Tweede Kamerfractie:

- de ontsluiting van Noord-Nederland met de rest van het land prominent op de landelijke politieke agenda te zetten, hierbij vooral in te zetten op openbaar vervoer zoals een spoorverbinding en samen met de noordelijke provincies op te trekken;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

Bij het recente algemene overleg MIRT in de Tweede Kamer heeft woordvoerder Rob Jetten aandacht gevraagd voor verkorting van de reistijd van IC's van/naar Noord-NL. In het najaar dient hij daarover ook nog een motie in.

PM 107.B08

Politieke Motie

Titel motie:

Boete inburgeringscursus

Indiener:

Thema-afdeling Senioren & Samenleving

Woordvoerder:

Abel Nijdam

Het D66 congres op zaterdag 3 maart 2018 bijeen te Rotterdam,

constaterende dat:

- asielzoekers, die een verblijfsvergunning hebben gekregen, vervolgens verplicht zijn een inburgeringscursus te volgen en een daaraan gekoppeld examen af te leggen (wettelijk verplicht in 2013);
- indien zij daar echter niet meteen voor slagen, ook niet na een herkansing, een boete ontvangen die op kan lopen tot 1250 euro;

overwegende dat:

- volgens de media deelnemers aan de examens, ondanks voldoende inzet, niet altijd in staat zijn om aan de strenge eisen te voldoen;
- er weliswaar de mogelijkheid bestaat om ontheffing aan te vragen voor de boete, maar alleen onder voorwaarde van een zeer forse inzet van lesuren en deelname aan examens;
- in dat geval deze boete onrechtvaardig is omdat deze groep mensen toch al een zeer laag inkomen/uitkering hebben;

verzoekt de Tweede Kamerfractie:

- zich ervoor in te zetten het systeem van een boete bij het niet slagen voor een inburgeringscursus zodanig te hervormen dat rekening wordt gehouden met de individuele capaciteiten en mogelijkheden van de deelnemers en daarvoor de exameneisen en / of hoogte van de boetes zo nodig aan te passen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling Tweede Kamerfractie:

Met het nieuwe plan "Inburgering op de schop" wordt het hele systeem van inburgeren hervormd. Minister Koolmees erkent dat sancties (boete of het niet kwijtschelden van de DUO-lening) niet bijdraagt aan een goede start in Nederland en zelfs een risico vormt als het gaat om schuldenproblematiek. Zodoende wordt het leenstelsel waarmee inburgeringsplichtigen hun cursus konden voorfinancieren afgeschaft. Gemeenten krijgen een sleutelrol voor het regisseren van integrale trajecten. Van gemeenten wordt ook gevraagd maatwerk te leveren door middel van een persoonlijk plan: een persoonlijk programma voor het leren van de taal in combinatie met werk, vrijwilligerswerk studie of stage. In dit persoonlijk programma wordt rekening gehouden met de individuele capaciteiten en mogelijkheden van inburgeringsplichtige nieuwkomers.